

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินชีวิตของคนเรานั้น องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ภาษา เพราะภาษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเรา ดังที่เราเคยได้ยินคำพังเพยที่กล่าวว่า "ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา" แม้แต่ในปัจจุบัน ทุกคนก็ยังเห็นความสำคัญของภาษาอยู่นั่นเอง ดังที่ พงษ์ศรี เลชะวัฒนะ ได้กล่าวไว้

ภาษาเป็นส่วนหนึ่งชีวิตเรา เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมมนุษย์ นับตั้งแต่การทำงาน การเล่น การพักผ่อน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนการดำรงชีวิตในครัวเรือน ภาษาจึงมีความสำคัญยิ่ง¹

เมื่อการติดต่อสื่อสารในโลกเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วขึ้น ภาษาสากลที่ใช้เป็นสื่อกลาง ในการติดต่อระหว่างประเทศต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมาก ดังนั้นภาษาอังกฤษซึ่งถือเป็นภาษาสากลจึงเข้าไปมีบทบาทในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง การเศรษฐกิจ การศึกษาและอื่น ๆ ในการค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ ของต่างประเทศ จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ ดังที่ ไพรเออร์ (Prior) กล่าวว่า

---

¹ พงษ์ศรี เลชะวัฒนะ, "เรื่องของภาษา," วารสารครูปริทัศน์
2 (พฤศจิกายน, 2520) : 5.

การศึกษาค้นคว้าเรื่องราวทางบ้านอาชีพต่าง ๆ ไม่สามารถพบได้ทั่วไป ในภาคภาษาไทย เพราะวารสารเกี่ยวกับวิทยาการและเทคนิคต่าง ๆ มักจะ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และบางทีก็เป็นภาษารัสเซีย ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ดีที่ เหมาะจะเลือกเรียนเป็นภาษาที่สอง เพราะเรา สามารถค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ได้จากภาษาอังกฤษดีกว่าภาษาอื่น ๆ เพื่อ ประโยชน์ของนักศึกษาระดับปริญญาแล้ว นักศึกษาควรฝึกฝนภาษาอังกฤษให้ ชำนาญคล่องแคล่ว¹

ความสำคัญของภาษาอังกฤษนั้น เราจะเห็นได้จากที่ สอิฐ แสงชนู และคึก พงศทัต ได้กล่าวไว้ว่า "คน 1 ใน 10 ของจำนวนพลโลกทั้งหมดพูดภาษานี้"²

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันฝึกหัดครู ซึ่งเป็นแหล่งผลิตครู อาจารย์ที่จะออกไปทำหน้าที่ครู สถาบันนี้เป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังกล่าวเกี่ยวกับสถาบันฝึกหัดครูของ คอตเรล (Cottrel) ที่กล่าวไว้ว่า "สถาบัน ฝึกหัดครูเป็นสถาบันที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นแหล่งผลิตครู ซึ่งเป็นเสมือนกุญแจของ กระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมดของชาติ ถ้าครูดีจะมีผลไปถึงการศึกษาที่ดีของเยาวชน ถ้าครูขาดสมรรถภาพก็จะมีผลให้เยาวชนไม่มีสมรรถภาพไปด้วย"³

¹ Moody E Prior, "The Universities of Thailand as Graduate Institution, The National Institute of Development Administration," Thai Journal of Development Administration, Vol.7, No.2 (April 1967) : 360.

² สอิฐ แสงชนู และคึก พงศทัต, คู่มือครูภาษาอังกฤษภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 1.

³ Donald P. Cottrel, Teacher Education for Free People. (New York: The American Association of College for Teacher Education 1959), p.12.

ดังนั้น ปัญหาจึงอยู่ที่การผลิตครูให้มีคุณภาพ เพราะ "ครู" เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ซึ่งเจริญผล สุวรรณโชติ ไท่กล่าวไว้ว่า "ประเทศชาติใดที่มีครูดี มีคุณธรรม มีสมรรถภาพในการเป็นครูสูง ย่อมทำให้การศึกษาในทุกระดับมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น และนั่นก็คือการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านจะเจริญขึ้นอย่างแน่นอน"¹ เพราะครูเป็นผู้ให้การศึกษา ให้การอบรมและให้วิธีการต่าง ๆ แก่เยาวชน เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงตัวเองและพัฒนาประเทศชาติตามความเหมาะสม แต่ครูผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก็เป็นผลที่ได้มาจากการผลิตครูที่มีประสิทธิภาพของแต่ละสถาบัน สถาบันการฝึกหัดครูได้คำนึงถึงการที่จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด เพื่อจะได้ครูที่มีสมรรถภาพในการสอนแต่ละวิชา จึงได้มีการสัมมนาถึงปัญหาการฝึกหัดครูในประเทศไทย เพื่อนำผลที่ได้จากการสัมมนา มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ก็ปรากฏผลดังที่ ทองอินทร์ วงศ์โสธร เขียนไว้ว่า

อะไรคือปัญหาการฝึกหัดครูในประเทศไทย จากรายงานการสัมมนา เรื่องการฝึกหัดครูในประเทศไทยที่จังหวัดสงขลาเมื่อปี 2515 จะเห็นว่า มีปัญหาสำคัญอยู่ 4 ประการคือ ระบบบริหารมีหน่วยงานซ้ำซ้อน หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพน้อย ครูประจำการไม่ได้รับการปรับปรุงวุฒิ²

จากผลการสัมมนาสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านที่จะปรับปรุงการฝึกหัดครูให้ดีขึ้น ดังปรากฏในข้อเขียนของ จรุงญ มิลินทร์ ว่า "ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้พยายามที่จะปรับปรุงปฏิรูปการศึกษาของตนไปในทิศทางที่เห็นว่าเหมาะสม

¹เจริญผล สุวรรณโชติ, รูปแบบการศึกษา. (กรุงเทพมหานคร: สุทธิสารการพิมพ์, 2521), หน้า 7.

²ทองอินทร์ วงศ์โสธร, "ฝึกหัดครูไทยในวันนี้และวันหน้า" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. 6 (สิงหาคม-กันยายน, 2521) : 24.

กับสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและเป้าหมายในอนาคต ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า จะต้อง
มีผลกระทบทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทิศทางของการฝึกหัดครูไปด้วย"¹

ศูนย์นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเอเชีย (Asian Center of Educational
Innovation for Development) ขององค์การ UNESCO ได้รวบรวมเอกสาร
ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ได้ริเริ่มโครงการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการฝึกหัดครู และการจัด
การฝึกหัดครู ได้ส่งเสริมให้มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การสร้างความเสมอภาคใน
โอกาสทางการศึกษา และรวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพของครูโดยตรง

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน
วิทยาลัยครู ได้มองเห็นและมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกระบวนการเรียนการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษภายในวิทยาลัยครู โดยเฉพาะหลักสูตรการฝึกหัดครูระดับ ป.กศ. สูง และ
ค.บ. ซึ่งเพิ่งประกาศใช้ในปี 2519 ว่า หลังจากที่เปิดสอนไปในระดับปริญญาตรี 3-4 ปี
มาแล้ว ได้ประสบปัญหาใหม่ ๆ ที่มีได้คาดคิดและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างไร ใน
ด้านใดบ้าง โดยการศึกษาหาข้อมูลทั้งกระบวนการตั้งแต่ บัญชี อัตรากา ร ได้กล่าวว่า

"การศึกษามีอิทธิพลต่อการบูรณาการพิทาง การเมือง ความก้าวหน้าทาง
เศรษฐกิจ และความเป็นปึกแผ่นของสังคม จากอิทธิพลของการศึกษานี้ทำให้
มีการทุ่มเทเงินทองจัดการศึกษาแก่เยาวชนของประเทศชาติเป็นการใหญ่
โดยเล็งเห็นว่า การลงทุนจัดการศึกษาเป็นการลงทุนทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง
ฉะนั้น สิ่งที่สำคัญจากการลงทุนก็คือ "ผลผลิตทางการศึกษา" ที่คุ้มค่า
การจะได้ผลผลิตที่คุ้มค่าออกมานั้น ต้องมีกระบวนการผลิตที่ถูกตอง นั่นก็คือ
การศึกษาที่ดีต้องมีหลักสูตรดี ครูดี ตำราแบบเรียน อุปกรณ์ที่ดี การเรียน
การสอน การอบรมที่ดี การจัดกิจกรรมที่ดี การบริหาร การอำนวยความสะดวก"²

¹ จริญญา มิลินทร์, "ทางใหม่ของการฝึกหัดครู" วารสารครูปริทัศน์.

1 (สิงหาคม, 2520) : 1.

² บุญถิ่น อัตรากา ร, "แนวนโยบายการผลิตครูในอนาคต" เอกสารชุดเผยแพร่
การศึกษาอันดับ 10 งานพัฒนาการศึกษา. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524),
หน้า 12.

จากความเป็นมาและเนื้อหาดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจค้นคว้าศึกษา เรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนในค้ำหลักสูตร เนื้อหาวิชาการเรียน การสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนในค้ำต่าง ๆ ดังกล่าว

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกอังกฤษระดับ ปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูเฉพาะในค้ำ
  - ก. หลักสูตร
  - ข. เนื้อหาวิชา และตำราเรียน
  - ค. การเรียนการสอน
  - ง. สื่อการสอน
  - จ. การวัดและการประเมินผล
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาที่ศึกษาวิชาเอกอังกฤษ ปีที่ 2 และ อาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรีเท่านั้น ได้แก่
  - 2.1 กลุ่มวิทยาลัยนครหลวง
    - 2.1.1 วิทยาลัยครูจันทรเกษม
    - 2.1.2 วิทยาลัยครูสวนดุสิต
    - 2.1.3 วิทยาลัยครูพระนคร
    - 2.1.4 วิทยาลัยครูธนบุรี
    - 2.1.5 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
    - 2.1.6 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
  - 2.2 กลุ่มวิทยาลัยภาคใต้

- 2.2.1 วิทยาลัยครูยะลา
- 2.2.2 วิทยาลัยครูสงขลา
- 2.2.3 วิทยาลัยครูภูเก็ต
- 2.2.4 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
- 2.3 กลุ่มวิทยาลัยภาคตะวันตก
  - 2.3.1 วิทยาลัยครูหมุ่บานจอมบึง ราชบุรี
  - 2.3.2 วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- 2.4 กลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง
  - 2.4.1 วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี
  - 2.4.2 วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์
  - 2.4.3 วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
  - 2.4.4 วิทยาลัยครูจันทบุรี
- 2.5 กลุ่มวิทยาลัยภาคเหนือ
  - 2.5.1 วิทยาลัยครูนครสวรรค์
  - 2.5.2 วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
  - 2.5.3 วิทยาลัยครูเชียงใหม่
- 2.6 กลุ่มวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - 2.6.1 วิทยาลัยครูสกลนคร
  - 2.6.2 วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
  - 2.6.3 วิทยาลัยครูนครราชสีมา
  - 2.6.4 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
  - 2.6.5 วิทยาลัยครูอุดรธานี
  - 2.6.6 วิทยาลัยครูมหาสารคาม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนวิชาเอกอังกฤษระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัย

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีปีที่ 2 เฉพาะวิชาเอก
อังกฤษ

ระดับปริญญาตรีของสถาบันการฝึกหัดครู หมายถึง ระดับการศึกษาในวิทยาลัยครู
มีกำหนดระยะเวลา 2 ปีต่อจากระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกภาษาอังกฤษ ในการปรับปรุงการสอน
ให้มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางและประโยชน์แก่กรรมการฝึกหัดครูในการปรับปรุงหลักสูตร
ประมวลการสอน เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ การเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและ
ประเมินผล
3. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารการศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู ในการแก้ไขปัญหา
ต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจ
4. เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้ที่จะศึกษา ทำการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา
เอกภาษาอังกฤษ ของกรรมการฝึกหัดครูต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย